

**Α' Βασιλειῶν
κεφ. 18-24**

Τό πάθος τοῦ φθόνου

Τί ἦταν, παιδιά, ἐκεῖνο πού ὁδήγησε τ' ἀδέρφια τοῦ Ἰωσήφ στήν τόσο ἄδικη καί ἀπάνθρωπη συμπεριφορά τους, ὅπως εἶδαμε στήν προηγούμενη συνάντησή μας; Ἡ **ζήλια** πού ἄφησαν μέσα τους νά θεριέψει. Ἀπό ἓνα σουβλερό ἀγκάθι στήν ἀρχή, ἔγινε ἔπειτα ὀλόκληρος ἀγκαθωτός θάμνος· ἔγινε **φθόνος**.

Ξέρετε ποιά εἶναι ἡ διαφορά ἀνάμεσα στή ζήλια καί στόν φθόνο;

Ζήλια εἶναι νά ἐπιθυμῶ πολύ νά ἔχω κάτι πού ἔχουν ἄλλοι.

Φθόνος εἶναι νά ἀντιπαθῶ ἢ καί νά μισῶ κάποιον, ἐπειδή ἔχει κάτι πού δέν τό ἔχω ἐγώ.

Παραδείγματα:

α. Ζηλεύω αὐτόν πού τά καταφέρνει τόσο καλά στά μαθήματα. Θά ἤθελα κι ἐγώ νά γράφω ἐξίσου καλά στά διαγωνίσματα!

β. Ζηλεύω αὐτόν πού παίζει πιάνο. Θά μοῦ ἄρесе κι ἐμένα νά μπορῶ νά παίζω!

γ. Ζηλεύω αὐτόν πού εἶναι πάντα κεφάτος. Θά ἤθελα κι ἐγώ νά εἶμαι τόσο εὐχάριστος στή συντροφιά ὅσο αὐτός!

Σέ τέτοιες περιπτώσεις, ἡ ζήλια μπορεῖ νά ὁδηγήσει στήν **ἀμιλ-**

λα, σέ μιά επίμονη προσπάθεια γιά ν' ἀποκτήσω κι ἐγώ αὐτό πού ζηλεύω· νά δείξω, δηλαδή, **ζήλο** (*δείχνουμε τήν πρώτη καρτέλα, βλ. CD μέ ὑλικό*). Ἡ ζήλια εἶναι ἕνα ἀρνητικό συναίσθημα, ἐνῶ ὁ ζήλος ἀποτελεῖ θετική ἐνέργεια.

Ὁ **φθόνος μέ σπρώχνει στήν κακία**. Στεναχωριέμαι πού ὁ ἄλλος ἔχει προσόντα, ταλέντα, ἐπιτυχίες... Κι ἀντί νά κάνω φιλότιμες προσπάθειες νά πετύχω σέ κάτι κι ἐγώ, ζητῶ νά τοῦ κάνω κακό:

➔ Τοῦ μιλῶ ἐπιθετικά καί προσβλητικά.

➔ Χαίρομαι ἂν τοῦ συμβεῖ κάτι κακό, μιά ἀποτυχία ἢ ἕνα ἀτύχημα.

➔ Λέω ψέματα εἰς βάρος του, γιά νά τόν μειώσω. Π.χ. «Ἐβγαλε τόν μεγαλύτερο βαθμό στήν τάξη, ἀλλά ...ἔτσι μέ τήν ἀξία του, ἐπειδή “γλείφει” τούς καθηγητές...». «Εἶναι ἀγαπητός στήν παρέα, ἀλλά δέν εἶναι καί ὁ καλύτερος φίλος, δέν μπορεῖς νά τόν ἐμπιστευτεῖς...».

Ἡ λέξη **«φθόνος»** διαφέρει μόνο σ' ἕνα γράμμα ἀπό τή λέξη **«φόνος»** (*δείχνουμε τή δεύτερη καρτέλα, βλ. CD μέ ὑλικό*). Κι εἶναι γεγονός ὅτι ὁ φθόνος πολλές φορές ὀδήγησε στόν φόνο.

➔ Ποιός ἦταν ὁ **πρῶτος φόνος** πού ἔγινε πάνω στή γῆ; Ὁ Κáιν σκότωσε τόν Ἄβελ (βλ. Γέ 4,1-15). Ποιά ἦταν ἡ αἰτία αὐτῆς τῆς φρικτῆς ἀδελφοκτονίας; Ὁ φθόνος.

➔ Ποιός ἦταν ὁ **αἰσχροτέρος φόνος** πού ἔγινε πάνω στή γῆ; Σταύρωσαν τόν ἀναμάρτητο Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό. Γιατί Τόν θανάτωσαν οἱ ἐχθροί του μ' αὐτόν τόν τόσο ἀτιμωτικό καί ὀδυνηρό θάνατο; Ἄπο φθόνο (βλ. Μθ 27,18).

✓ Ἄπο φθόνο παρά λίγο θά σκότωναν τόν **Ἰωσήφ** τ' ἀδέρφια του μέ τά ἴδια τους τά χέρια.

✓ Ἄπο φθόνο καταδίωκε κι ὁ **Σαούλ** τόν **Δαβίδ** γιά νά τόν θανατώσει. Θυμάστε, παιδιά, αὐτή τήν ἱστορία ἀπό τήν Παλαιά Διαθήκη;

Μετά τήν ἐνδοξη νίκη τοῦ Δαβίδ κατὰ τοῦ Γολιάθ, ὁ βασιλιάς

Σαούλ δέν μπορούσε νά ήσυχάσει. Άντηχοῦσε στ' αὐτιά του ἡ ἰαχή τοῦ λαοῦ: «Ὁ Σαούλ νίκησε χιλιάδες, ἀλλά ὁ Δαβίδ μυριάδες!». **Σάν σουβλερό ἀγκάθι τοῦ ξέσχιζε τήν καρδιά.** Νά δοξάζουν τόν νεαρό Βηθλεεμίτη περισσότερο ἀπό τόν ἴδιο! Δέν τό ἄντεχε, ὑπέφερε! Ἄλλοτε ἀποζητοῦσε τή συντροφιά τοῦ Δαβίδ, ξεκουραζόταν νά τόν ἀκούει νά παίζει τό ψαλτήρι του (ἔγχορδο μουσικό ὄργανο), ἔδιωχνε ἔτσι μακριά τή μελαγχολία του. Τώρα ὅμως, **μόνο πού τόν βλέπει ταράζεται, ἀναστατώνεται.**

Ἀποφασίζει, λοιπόν, νά τόν στείλει **σέ δύσκολες στρατιωτικές ἀποστολές, μέ σκοπό τήν ἐξόντωσή του.** «Ἄς μή θανατωθεῖ ἀπό τά δικά μου χέρια», σκέφτεται πονηρά, «ἀλλά ἀπό τούς Φιλισταίους». Ἐντούτοις, ὁ Δαβίδ μετὰ ἀπό κάθε μάχη ἐπιστρέφει νικητής. Καί ὁ φθόνος φουντώνει ὀλοένα καί περισσότερο στήν καρδιά τοῦ Σαούλ.

Τόσο κυριαρχικό ἔγινε μέσα του τό πάθος, πού σέ μιά στιγμή **δέν δίστασε νά ἐπιχειρήσει ὁ ἴδιος νά τόν θανατώσει.** Ἄρπαξε τό δόρυ του καί τό ἔριξε πάνω στόν Δαβίδ, τήν ὥρα πού ἐκείνος ἀνυποψίαστος ἔπαιζε γιά χάρη τοῦ βασιλιᾶ τό ψαλτήρι! Μόλις πού πρόλαβε ὁ Δαβίδ μέ ἕναν ἔλιγμό νά ξεφύγει τό θανάσιμο χτύπημα.

Ὁ φθόνος εἶχε πλέον τυφλώσει τόν βασιλιά. **Μάταια ἐπαναστατοῦσε ἡ συνείδησή του. Δέν μπορούσε ν' ἀκούσει οὔτε τή φωνή τῆς λογικῆς:** «Τί σοῦ φταίει ὁ Δαβίδ; Ἔσωσε τόν λαό ἀπό τούς Φιλισταίους. Παίζει μουσική γιά νά σ' εὐχαριστήσῃ. Λοιπόν, τί κακό ἔκανε καί ζητᾶς νά τόν θανατώσεις;». Ἄδύνατον γιά τόν Σαούλ νά νικήσῃ τό πάθος του. Ὅχι ἀπλῶς δέν τοῦ φεύγει πιά ἡ μελαγχολία μέ τό ψαλτήρι τοῦ Δαβίδ, ἀλλά **τόν σφίγγει τόσο ἡ στεναχώρια του, τόσο τόν τυραννᾷ, πού δέν μπορεῖ μέ τίποτε νά εἰρηνεύσει.**

Φτάνει στό σημεῖο νά δώσει **ἐντολή νά σκοτώσουν κρυφά τόν Δαβίδ.** Τοῦ στήνουν καρτέρι ἔξω ἀπό τό σπίτι του. Περιμένουν πότε νά ζημερώσῃ γιά νά βγεῖ καί νά τόν ἐξοντώσουν. Ὁ Δαβίδ ὅμως πληροφορήθηκε τήν ἐνέδρα καί πρὶν ἀκόμη χαράξῃ, κατέβηκε ἀπό ἕνα παράθυρο κι ἔφυγε μακριά.

Τό φονικό σχέδιο απέτυχε, αλλά **ή όχιιά τοῦ φθόνου ζητᾶ ὀπωσ-
δήποτε νά χύσει τό θανάσιμο δηλητήριό της.** Ὁ Σαούλ ὀλοφάνερα
πιά καταδιώκει τόν Δαβίδ. Στέλνει ἀνθρώπους νά τόν βροῦν καί νά
τόν συλλάβουν. Κι ἀργότερα, βγαίνει ὁ ἴδιος μέ πολύ στρατό ἐνά-
νια... σέ ποιόν μεγάλο ἐχθρό; Ἐνάντια στόν ἀθῶο Δαβίδ, τόν εὐερ-
γέτη του! Μά γιατί τόν κυνηγᾶ; Αὐτός μόνο τό ψαλτήρι ἔπαιζε γιά
νά γαληνεύει ὁ βασιλιάς· αὐτός σέ τόσες μάχες ἔσωσε τόν λαό ἀπό
τούς Φιλιισταίους! **Εἶναι τυφλό τό πάθος τοῦ φθόνου.**

Κάποια μέρα κατάκοπος ὁ Σαούλ, στάθηκε νά ξαποστάσει σέ
μιᾶ σπηλιά. Ἐκεῖ στό ἀνοιγμά της ἔγειρε καί ἀποκοιμήθηκε. Δέν
πρόσεξε ὅμως ὅτι στό βάθος καθόταν ὁ Δαβίδ μέ τά παλληκάρια
του. **Ἔφτασε ἄραγε ἡ ὥρα τῆς ἐκδίκησης;** Πλησιάζει ὁ Δαβίδ
κοντά του, ἀλλά κόβει μόνο τήν ἄκρη ἀπό τόν χιτώνα του. **«Ποτέ
δέν θά κάνω κακό στόν Σαούλ,** πού χρίστηκε βασιλιάς ἀπό τόν Θε-
ό», λέει κατηγορηματικά στούς φίλους του πού τόν κοιτοῦν γεμάτοι
ἀπορία.

Εἶχε ἤδη ἀπομακρυνθεῖ ἀπό τή σπηλιά ὁ Σαούλ, ὅταν ὁ Δαβίδ
τοῦ φώναξε δυνατά:

- Κύριέ μου, βασιλιά! Σήμερα σέ παρέδωσε ὁ Κύριος στά χέρια
μου μέσα στή σπηλιά, ἀλλά δέν θέλησα νά σέ θανατώσω. Κοίτα,
κρατῶ στά χέρια μου τήν ἄκρη ἀπό τόν χιτώνα σου. Ἐγώ σοῦ τήν
ἀφαίρεσα, ἀλλά τή ζωή σου δέν σοῦ τή στέρησα. Ἐσύ γιατί ζητᾶς
νά μέ ἐξοντώσεις; Ὁ Θεός ἄς κρίνει ἀνάμεσά μας κι ἄς μοῦ δώσει
τό δίκιο μου!

- Τή φωνή σου ἀκούω, παιδί μου Δαβίδ; εἶπε ὁ Σαούλ καί ζέ-
σπασε σέ ἀναφιλητά. Εἶσαι ἀθῶος ἐσύ, Δαβίδ. Μόνο καλό μοῦ ἔχεις
κάνει κι ἐγώ σοῦ ἀνταποδίδω τόσα κακά... Θά λάβεις ἀπό τόν Θεό
τήν ἀμοιβή σου.

Δέν τελείωσαν ὅμως τά βάσανα τοῦ Δαβίδ. Μετά ἀπό λίγο καιρό
νέα ἐκστρατεία ετοίμασε ὁ Σαούλ ἐναντίον του. Δέν τόν ἄφηνε ὁ
φθόνος νά ἡσυχάσει. Σ' ὄλη του τή ζωή, **ἐνῶ καταλάβαινε πώς εἶχε**

ἄδικο, τό πάθος του τόν ἔσερνε τυραννικά πρὸς τό κακό.

Ἔτσι τυραννᾷ ὁ φθόνος κάθε φθονερό. Ὅπως ἡ σκουριά κατατρώγει τό σίδηρο πού τή γεννᾷ, ἔτσι καί τό πάθος τοῦ φθόνου κατατρώγει τήν ψυχή τοῦ φθονεροῦ. Γι' αὐτό θεωρεῖται **τό πιό ἄδικο μά καί τό πιό δίκαιο πάθος**. Ἄδικο γιατί στρέφεται ἐναντίον ἀθῶων. Ἀλλά καί δίκαιο γιατί βασανίζει πρῶτα τόν ἴδιο τόν φθονερό. Διηγούνται πὼς κάποτε ὁ βασιλιάς τῆς ἀρχαίας Σπάρτης **Ἄγις** ἀντιμετώπισε τόν φθόνο τῶν συγγενῶν του. Ὅταν, λοιπόν, οἱ αὐλικοί του τόν προέτρεψαν νά τιμωρήσει τούς ἐχθρούς του, τούς ἔδωσε τήν ἐξῆς ἀπάντηση: «Αφῆστε τους, τιμωροῦνται μόνοι τους ἀπό τό ἴδιο τους τό πάθος».

Καί δέν ὑπάρχει ἄραγε **τρόπος νά λυτρωθεῖ** ὁ φθονερός ἀπό τό πάθος του; Ὑπάρχει, **ἂν τό παραδεχτεῖ**. Δύσκολα, ὠστόσο, ὁμολογοῦμε ὅτι φθονοῦμε. Εὐκολότερα ἀναγνωρίζουμε ὅτι λέμε ψέματα, θυμῶνουμε, ἔχουμε ἐγωισμό... καί δυσκολότερα βγαίνει ἀπό τά χεῖλη μας ὅτι «φθονῶ τόν τάδε, ὑποφέρω νά βλέπω τά καλά του, στεναχωριέμαι γιά τίς ἐπιτυχίες του». Κρατοῦμε ὅμως ἔτσι στήν ψυχή μας **ἓνα κρυφὸ σαράκι** πού τήν κατατρώει. Εἶναι σάν νά φιλοξενοῦμε μέσα μας ἓναν ἐπικίνδυνο ὄγκο, ἀλλά δέν πᾶμε στόν γιατρό! **Πῶς ν' ἀπαλλαχθεῖ ὁ ἄρρωστος ἀπό τήν ἀρρώστια του, ἂν δέν πάει στόν γιατρό γιά νά πάρει τά κατάλληλα φάρμακα;**

Ὅταν, λοιπόν, νιώθεις μέσα σου νά σέ τσιμπᾷ ὁ φθόνος -κι ὄλους ἀνεξαιρέτως **μᾶς τσιμπᾷ** κάποιες σιγμές-, μή διστάσεις νά τρέξεις στόν γιατρό τῆς ψυχῆς, στόν πνευματικό. Ἄνοιξε σ' αὐτόν τήν καρδιά σου καί πές τα ὅλα. Ἡ **χάρις τοῦ Θεοῦ** πού παίρνουμε **μέ τό Μυστήριο τῆς Ἐξομολόγησης** θεραπεύει τίς πληγές τῆς ψυχῆς μας. Καί ἡ **Θεῖα Κοινωνία**, στή συνέχεια, μᾶς ὀπλίζει μέ μιά **θαυμαστή δύναμη!**

Μέ τή δύναμη αὐτή μπορούμε νά συντρίψουμε τόν φθόνο **κάνοντας ἐπιθέσεις ἀγάπης**. Δέν εἶναι εὐκολο βέβαια, ἀλλά μέ τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ μπορούμε νά τά καταφέρουμε:

- καθημερινά νά προσευχόμαστε γι' αυτόν πού φθονοῦμε
- νά μή δεχόμαστε ποτέ ἀπό ἄλλους κακιές κουβέντες εἰς βάρος του
- νά προσπαθοῦμε νά ποῦμε γι' αὐτόν ἕναν καλό λόγο
- νά φάχνουμε εὐκαιρίες νά τόν βοηθήσουμε
- νά ἐπιδιώκουμε νά τόν ἐνθαρρύνουμε

Θά διαπιστώσουμε ὅτι ἔτσι κατατροπώνεται τό τυραννικό πάθος τοῦ φθόνου. Ὅσο γρηγορότερα μάλιστα ἀρχίσουμε τήν προσπάθεια, τόσο εὐκολότερα θά ἀπαλλαγοῦμε. **Εὐκολότερα ξεριζώνουμε ἕνα ἀγκάθι ὅταν εἶναι μικρό** παρά ὅταν ἀπλώσει ρίζες καί θεριέψει, ἔτσι δέν εἶναι; Λοιπόν, **καλό ἀγώνα!**

ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

1. Καρτέλες γιά τό μάθημα.
2. Δίπτυχο.
3. Παιχνίδια.